

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria In Regulas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Gregorio XV. Pontifici Opt. Max.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](#)

GREGORIO XV.

PONTIFICI OPT. MAX.

Ioannes à Chokier F.

INTER summa, BEATISSIME PATER, Summorum Pontificum erga Rempublicam Christianam nedum Romanam merita, inclytæ Vrbi, ac potius Orbi sic frequentia, ut fando recenseri explicarive non possint, illud non in postremis videtur esse, quod non solum eidem Reip. Christianæ summam securitatem, pacemque adversus pestiferos barbarorum haereticorum conatus, verum etiam lites, quoad ejus fieri posset, ab Ecclesia Dei exterminare, Dicasteriis omnibus eliminare, Sanctuarium vero Domini illibatum maximè conservare usque adhuc voluerint. Quod ipsum in Vrbe tentavit primum quoad CANCELLARIAM APOSTOLICAM IOANNES ejus nomine XXII, dum sapientissimis constitutionibus, quas Regulas Cancellariae Apostolicæ nuncupavit, exercitium eorum, qui eidem Cancellariae operam darent, moderatus est; ne quæ erat, fuitque semper Pontificiæ vocis organum, Cancellaria litium atque contentiōnum instrumentum redderetur. Postea gliscientibus, ut assolet, erroribus, dumque Cancellaria redivivis laboraret moribus, aliis atque alii immutatis, NICOLAUS V. novas composuit Regulas, aut certe aptiorem in methodum priores rededit, quæ ad usque tempora INNOCENTII VIII. exactè ubique observatae fuere. Qui rursum, ut ei rerum humanarum incredibilis varietas magnaue inconstans, novis emergentibus causis, partim Regulas illas auxit, partim immutavit, partim etiam, sicubi æquitas & ratio ferret, circumscriptis.

* 2

EGLA
ARIVNI
NTARU
EGULAS
LLARAS
OLICE
LIPPOVENSIS
III
B

E P I S T O L A

psit. Neque id quidem mirum : Quotus enim quisque, ~~perducere~~ SANCTE, nesciat, civilem ipsam sapientiam, quam Iurisprudētiam nuncupamus, pro rerum & temporum varietate, mutatione, et plau- mē obnoxiam ? cùm illa versetur inter undas actionum rerum signata manarum ; quæ cum tantū non infinitæ immensæque sint, comp- fieri potest, ut vel certis generibus & cancellis concludantur, ~~vel~~. Tantum stabilem aliquam normam atque regulam , quæ semper uniformans sit, referantur. Idem prorsus dicere liceat in Regulis Cancellariis quarum ut aliquæ interdum juxta occurrentium varietatem cum rati- rum immutentur, ac potius certis formulis & clausulis, ut loquacitatem explicentur , suadet ac potius cogit plerumque necessitas. Nominis in quemadmodum ferro agnascitur rubigo , lignis vermiculi et aeria dines , qui sensim illa exedunt , perniciemque etiam sine ulcendur terno documento afferunt : ita bonæ leges rubigine malorum erat. Ita rum sinistraque hominum interpretatione plerumque deponuntur. Qui igitur , PATER SANCTE , hoc ipsum his in Regulis aliis humanis in rebus accidisse ex accuratâ illarum inspectâ examine deprehenderam, curæ pretium me facturum existimat non solum quibus in rebus antiquis INNOCENTII Regulis abitu- tum derogatumque esset, planius exponerem, quidque discernat inter illas, & Regulas æternæ memorie PAULI V. & nunc S. TATIS VESTRAE esset, ad singulas ejusdem INNOCENTII VIII. Regu- las curiosè ostenderem , verum etiam istas Alphonsi Sotto gemitis ante sesqui ferè seculum enucleatas , propriis commen- pro virili explicarem. Quod sanè ut commodius fieret, equidem studio advertere debui ad diversas posteriorum Pla- cum constitutiones, diversa decreta, Rotæ decisiones ultimas No- tabilia Cancellariæ, ut taceam S. Concilii Trident. interpretationes explicationesque, quæ interdum vel explanant, vel illustrant, vel ma- Romanæ Cancellariæ Regulas. Hanc verò quantulamcam locu-

DEDICATORIA.

que, Paracubrationem ut eidem Vestrae Sanctitati inscriberem, duæ potissimum causæ animum meum induxerunt. Imprimis, quod toto jam cunctationi aplaudente & exultaute Orbe in adepto Virtutibus Tuis debito in reuaginatum culmine, nō poteram non in laetitiam & gratulationem ue sint compere, cui præsertim datum aliquando fuit illas affari ac venerantur, Tanta enim præstantissimarum virtutū Tuarum in Remp. Christianam merita visa sunt, ut Tua ad Pontificatū Max. electio, divino Canticō potius quam humano cōsilio accidisse profus homines existiment, atem cum nimirum non morosâ suffragiorum cunctatione Pontificales loquaculæ Tibi delatae sunt, sed impetu, ut sic dicam, atque instinctu Nuitatis. Nuitatis impositæ, adeò ut sacrum Collegium, ac potius divina Provisiæ cuncti annū tempus disposuisse videatur, in quo liqueret Reip. Christianæ sine ullo scandū esse Pontificem, qui antè opinione, sensu, voce omnium aliorum erat. Ita summū inter homines fastigium assecuturum Te nesciebas, & depe & tamen jam assecutus eras, eras inquam Pontifex, & esse Te nesciebas. Ergo jure ones SANCTITATI TUAE gratulantur, sed nos Leodienses propriâ quadam causâ. Est enim Ecclesia Episcopalis Leodiensis velut primogenita filia Ecclesiae Romanæ, ut quæ primū Tangeris, anno salutis primo supra centesimum, à B. Materno Petri apostolorum Principis discipulo stabilita; deinde per S. Servatium Christi secundū carnem consanguineum Trajectum translata; denum, circiter annum DC. LXXVII. per S. Hubertum Aquitanæ Duci filium Episcopum Leodiensem Leodium delata: quā in civitate loco martyrii S. Lamberti ejus in Episcopatu decessoris, & Ecclesie Leodiensis Patroni, templum excitari curavit augustissimum, in quo ad nostra usque tempora, vacillante nihilo fecūs ubique in Belgio fide, & tantum non in conterminis excusa, Sanctorum illum qui vicini temporibus Apostolorum fuere, exemplo & ritu facili continuis fuit operatum. Ut sanè mirum videri non debeat, si Ecclesia haec Cathedralis cō honoris, atque amplitudinis pervenerit,

* 3

ut

EGLA
ARIVN
NTIARU
GUTLAS
LLARL
OLICR
TIPPOVNE
III
B

EPISTOLA DEDICATORIA.

ut uno eodemque tempore fuerint Canonici Regum filii novem
Ducum quatuordecim, Comitum viginti novem, Baronum
septem. Cujus etiam Collegii maiestas in eo se pandit, quod diversis
temporibus ex illo ad Pontificatum maximum assumpti sunt
nulli Canonici, nimirum Stephanus IX, Urbanus IV, Gregorius
quorum postremi Archidiaconi etiam ejusdem Ecclesiae fuere.
que ingratu involvere possum silentio, eximia quidem profecta
diversa a diversis Pontificibus concessa huic Ecclesiae Leod. indu
qualia Eugenii IV. Nicolai V. Pii II. Sixti IV. Pii IV. Sixti V. aliorum
privilegia Pontificum, quibus Ecclesiam hanc ab amplitudine,
pictate, atque singulari in S. Sedem devotione celebrem, a
nationibus celebriorem reddere voluerunt. Poterant igitur
movere ad gratulandum: sed & materia ipsa provocare ad deca
dum. Cui enim alteri Commentaria in Regulas Cancellerie de
rentur, nisi illarum Conditori? Conditori inquam, quis ab
exercitatione, doctrina conspicuum se olim in Sacro Rotu Aus
trio praestitit, ut jura tanquam ex Delphico Oraculo reddividerent
ut sanè nihil fuerit mihi vel ad patrocinium decentius, vel ad opem
immortalitatem præstantius, quam gloriosissimo Sanctitatis Ve
nomini haec inscribere atque dedicare. Suscipe igitur, BEATUS
PATER, vultu sereno, animoque benigno qualescumque lucubra
nes istas sub primis ac fœlicibus Tuis Auspiciis prodeunt: co
minus dignæ sint & idoneæ, ut certe sunt, quæ Sacris Tuis In
bus subjiciantur, velim existimes non voluntate me, sed facta
impediri, ne majora præstantioraque eruditis Tuis virtutibus
cem consecremque. Deus Opt. Max. eandem Sanctitatem Veli
quam Ecclesiae suæ arduis difficillimisque hisce temporibus pre
voluit ac disposuit, quam diutissimè conservet, bonisque omni
cumulatam in dies & annos fœliorem præster. Leo. XIV.
Kal. Aprilis, M. DC. XXI.

LECTO